

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण (PM-POSHAN)
योजनेतर्गत अनुसूचित जमाती घटकांतर्गत निधी
वितरणाबाबत... (सन २०२५-२६)

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शापोआ-२०२५/प्र.क्र.१९९/एस.डी.३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: ०३ फेब्रुवारी, २०२६

वाचा:-

- १) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. प्र. क्र.३-४/२०२५- PMP-५ दि.२९ जानेवारी, २०२६.
- २) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७ एप्रिल, २०२५.
- ३) आदिवासी विकास विभागाचे परिपत्रक क्र.बीयुडी २०२५ / प्र.क्र.०२ / कार्यासन-६, दि.२१.०८.२०२५
- ४) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.प्राशिसं/पीएम पोषण/२०२५-२६/०४४४९, दि.२९.०९.२०२६

प्रस्तावना :

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेतर्गत केंद्र शासनाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षातील मंजूर केंद्र हिस्स्याच्या निधीमधील तिसऱ्या हप्त्याचा रु.३११९२.०४ लक्ष इतका निधी संदर्भाधिन दि.२९ जानेवारी, २०२६ रोजीच्या आदेशान्वये राज्य शासनास उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधीची विगतवारी सर्व साधारण, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केली आहे. प्रस्तुत योजनेकरीता केंद्र व राज्य हिस्स्याच्या खर्चाचे प्रमाण ६०:४० व काही बाबींसाठी १०० टक्के केंद्र असे आहे.उपरोक्त केंद्र हिस्स्याच्या निधीपैकी अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा ६० टक्के प्रमाणे रु.१२६९.५१ लक्ष इतका निधी आहे. त्यास समरूप राज्य हिस्स्याचा ४० टक्के प्रमाणे रु. ८४६.३४ लक्ष असा एकूण रु. २११५.८५ लक्ष इतका निधी तसेच पुर्णतः १०० टक्के केंद्र हिस्स्याचा निधी (वाहतूक, व्यवस्थापन, संनियंत्रण व मुल्यमापन, भारतीय अन्न महामंडळाची देयके) यासाठी रु. ४७४.१७ लक्ष इतका निधी वितरीत केला आहे. अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा रु.१७४३.६८ लक्ष (रु.१२६९.५१ + रु.४७४.१७) व राज्य हिस्साचा रु.८४६.३४ लक्ष असा एकूण रु.२५९०.०२ लक्ष इतका निधी वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेसाठी सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केंद्र व राज्य हिस्सा मिळून रु.२५९०.०२ लक्ष (रुपये पंचेवीस कोटी नव्वद लक्ष दोन हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	सन २०२५-२६ मधील अर्थसंकल्पिय तरतूद	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत असलेला निधी
१.	मागणी क्रमांक टी-५, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१- प्राथमिक शिक्षण, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (०८) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२०२।५३२)	रु.६६००.०० लक्ष	रु.१२६९.५१ लक्ष
२.	मागणी क्रमांक टी-५, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१- प्राथमिक शिक्षण, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (०९) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२०२।५४१)	रु.४४००.०० लक्ष	रु.८४६.३४ लक्ष
३.	मागणी क्रमांक टी-५, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१- प्राथमिक शिक्षण, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (१८) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (आवर्ती-अन्नधान्य व वाहतूक खर्च आणि व्यवस्थापन, देखरेख व मूल्यमापन) (केंद्र हिस्सा १०० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२०२ K ९४५)	रु. १२००.०० लक्ष	रु. ४७४.१७ लक्ष
एकूण		रु.१२२००.०० लक्ष	रु.२५९०.०२ लक्ष

२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दि.०७ एप्रिल, २०२५ अन्वये दिलेल्या सूचनांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. तसेच, उपरोक्तप्रमाणे केंद्र हिस्स्याचा निधी राज्य शासनाच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा झाल्याचे अभिप्राय वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेने दि.०२ फेब्रुवारी, २०२६ रोजीच्या ई-मेलव्दारे दिले आहेत.

तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या दि.२१.०४.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये वार्षिक आदिवासी घटक कार्यक्रम २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी करण्यात आलेली मूळ अर्थसंकल्पीय तरतुद (केंद्र हिस्सा व समरुप राज्य हिस्सा) १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे.

३. शालेय शिक्षण विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण २४२५/(७०/२५)/अर्थसंकल्प, दि.१७.१०.२०२५ अन्वये शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाकडून वितरीत केल्या जाणाऱ्या अनुदानाचे आहरण व संवितरण करण्याकरीता नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात आले असून त्यानुसार कार्यवाही करावी.

४. सदर निधी केंद्र व राज्य शासनने वेळोवेळी दिलेले निर्देश / आदेश / शासन निर्णय / परिपत्रक / सूचना यांना अनुसरून विहित कालावधीत खर्च करण्याची दक्षता शिक्षण संचालक (प्राथ.) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी घेण्यात यावी. तसेच, सदर निधी खर्च केल्यानंतर याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

५. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०२०३१३२१००७२२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(तुषार महाजन)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई

२) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई

- ३) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री, शालेय शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ७) सर्व मा. संसद सदस्य/ विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य
- ८) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १२) शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १५) शिक्षणाधिकारी (प्राथ.), जिल्हा परिषद (सर्व)
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र ½, मुंबई/नागपूर
- १७) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- १८) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
- १९) वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई
- २०) नियोजन विभाग, कार्यासन १४७१, मंत्रालय, मुंबई
- २१) आदिवासी विकास विभाग, अर्थसंकल्प कार्यासन, मंत्रालय, मुंबई
- २२) निवड नस्ती - एस.डी. ३